

Jens Axelsen: *Engelsk-Dansk Ordbog*. København: Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag A/S

1. Indledning

“Hvad skulle vi gøre uden de røde ordbøger? De er blevet et fast element i sprogundervisningen og følger os livet igennem som selvfølgelig inventar mellem opslagsbøgerne på reolen.” (Handelsskolen 1996).

Med ovenstående citat i mente vil jeg i det følgende forsøge at belyse, om Gyldendals røde ordbøger virkelig har fortjent den store bevidsthed, de velkendte røde ordbøger øjensynlig har hos de danske forbrugere. Gyldendals røde ordbøger udmærker sig ved både at have en lang tradition og historie, ligesom de er kendt af enhver, som beskæftiger sig en smule med sprog. Derfor kan man forvente sig en del af 12. udgave af Engelsk-Dansk Ordbog, i det følgende kaldet EDO.

I denne anmeldelse lægges ud med en kort beskrivelse og analyse af EDOs byggedele, derefter vil der blive fokuseret på lemmalisten, og til sidst vil EDO blive prøvet af på en autentisk almensproglig tekst afsluttende med en sammenfatning/konklusion.

2. Ordbogens byggedele

Ud over lemmalisten indeholder EDO byggedelene Forord, Udtalebetegnelsen, Tegn og forkortelser i forteksten samt endelig et grammatikfragment bestående af en liste med de uregelmæssige danske verber i bagteksten. EDO indeholder desuden et kort over de britiske øer, samt et kort over USA på omslagets indersider. EDO må derfor siges at have en yderst simpel rammestruktur, idet den kun består af i alt 5 byggedele eksklusive de to landkort på omslagets inderside.

2.1. Forteksten

Som vanligt for Gyldendals røde ordbøger indeholder fortteksten ingen oplysninger om ordbogens empiriske basis eller om de eventuelle lemmaselektionskriterier, som måtte have ligget til grund for lemmalisten – oplysninger, som ville have været endog meget ønskelige for brugeren i en købsituation. EDO angiver heller ingen oplysninger om den intenderede målgruppe, ligesom der heller ikke angives noget om brugerforudsætningerne eller brugerens modersmål. Også her vurderes det, at sådanne oplysninger formodentlig ville have været af overordentlig stor betydning for en eventuel køber, som dermed bedre ville kunne vurdere og kvalitetsbedømme EDO. Denne lapsus er i forhold til tidligere versioner altså endnu ikke blevet rettet, hvilket må siges at være klart

utilfredsstillende. Sammenfattende kan det derfor siges, at brugeren i høj grad savner oplysninger om, hvor de udvalgte lemmata stammer fra, hvordan de er udvalgt, eller hvem EDO er beregnet til.

I denne forbindelse kunne der med fordel skeles lidt til Nielsen (1993) eller Bergenholtz/Kaufmann (1992), som begge indeholder oplysninger om både empirisk basis, lemmaselektionskriterier, samt oplysninger om intenderede brugergruppe og dennes forudsætninger. Eftersom der ikke er angivet noget om den planlagte brugergruppe, forudsættes i det følgende, at den planlagte bruger både kan være dansker eller englænder – ellers ville bl.a. Tegn og forkortelser vel ikke stå på både dansk og engelsk? I forlængelse heraf må det med rimelighed formodes, at den danske ordbogsbruger primært kunne tænkes at anvende EDO til L2-reception samt L2-produktion, og sekundært til L2-L1-oversættelse. Den engelske ordbogsbruger kunne primært tænkes at ville anvende EDO til L-reception samt L2-produktion, og sekundært til L1-L2-oversættelse. Dette kan selvfølgelig kun blive et kvalificeret gæt, men det er sandsynligt, idet ud over Tegn og forkortelser, også indledningen til grammatikfragmentet i bagteksten er skrevet på engelsk, hvilket må indikere, at målgruppen for EDO også må omfatte engelsktalende.

En anden klar mangel ved EDO er, at den ikke indeholder nogen form for brugervejledning. Dette må siges at være uheldigt, idet brugeren i nogen grad lades i stikken og bliver overladt til sig selv. Det begynder ellers godt. Brugeren genkender EDOs velkendte røde farve, men ordbogens ydre tilgangsstruktur synes at komme til kort, fordi der ikke synes at være nogen logisk progression i de oplysninger, som brugeren præsenteres for. Der er ikke engang en indholdsfortegnelse, som ville kunne have ført brugeren direkte til den ordbogskomponent, han var på udkig efter. Det skal dog bemærkes, at den meget tydelige levende kolumnetitel øverst på hver ordbogsside er en overordentlig vellykket strukturindikator, når først brugeren befinder sig inde i selve lemmalisten.

Som allerede nævnt mødes brugeren af det velkendte røde omslag i en god slidstærk kvalitet. Så langt så godt. Derefter møder brugeren et landkort over de britiske øer, dernæst et kort forord på kun seks linier, videre til Udtalebetegnelsen og dernæst til Tegn og forkortelser, før brugeren står ved selve lemmalisten. Det eneste brugeren har med i rygsækken på dette tidspunkt er altså et geografisk overblik over de britiske øer, nogle sporadiske oplysninger om 12. version af Engelsk-Dansk Ordbog, nogle generelle regler for udtale, samt en oversigt over ikke mindre end 124 tegn og forkortelser. Uanset hvem den intenderede bruger måtte være jf. ovenfor, har vedkommende på dette tidspunkt endnu ikke fået nogen som helst vejledning, f.eks. i form af en konkret skematisk fremstilling Bergenholtz/Tarp (1994:180-181). Der kan her igen henvises til Nielsen (1993), Bergenholtz/Kaufmann (1992) eller til Munks-

gaard (1996), som alle gør sig den ulejlighed at vise brugeren en konkret ord-bogsartikel, inden han bliver sluppet løs på selve lemmalisten.

2.2. Bagteksten

Bagteksten udgøres af et grammatikfragment med de uregelmæssige danske verber samt et kort over USA. Grammatikfragmentet må formodes at være inkluderet for at yde engelsktalende hjælp i forbindelse med L2 tekstproduktion og L1-L2-oversættelse. Listen med de uregelmæssige verber indledes med en yderst kortfattet indføring (6 linier) i de danske verbers fleksion på engelsk, hvilket igen må underbygge formodningen om, at EDOs planlagte brugergruppe også omfatter engelsktalende. Efter gennemgang af EDO, kan det konstateres, at der ikke på nogen måde henvises til dette grammatikfragment inde fra lemmalisten, hvorfor dets nytteværdi må siges at være tvivlsom. Man kan heller ikke engang tale om implicitte henvisninger Bergenholtz/Tarp (1994:236), idet forteksten som bekendt heller ikke giver oplysninger om implicitte henvisninger. Et anden karakteristisk fænomen ved EDO er dens nærmest ikke-eksisterende henvisningsstruktur, idet der ikke henvises til andre byggede eller lemmata.

3. Ordbogens lemmaliste

Ifølge forordet indeholder 12. udgave af Engelsk-Dansk Ordbog 50.000 opslagsord og 25.000 udtryk og vendinger, og det angives, at der er foretaget en del rettelser og tilføjelser (ca. 5.000 nye opslagsord) i forhold til forrige version.

Lemmalisten er på 724 sider, og den trespaltede lemmaliste må helt klart betegnes som en maksimerende ordbog, idet den overstiger en lemmabestand på 30.000. Hver side har 56 linier med hver ca. 100 tegn, hvilket svarer til i alt 4054400 tegn. En yderligere stikprøveoptælling på en tilfældig side viser, at der er ca. 75. lemmata pr. side, hvilket svarer fint overens med det opgivne lemmabestand i forordet.

3.1. Typografi og layout

Lemmalistens typografi og layout fremtræder særdeles vellykket, og det er lykkedes Gyldendal at producere en meget overskuelig trespaltet ordbogsside. Selvom ordbogssiden er delt op i tre spalter, er det nemt for brugeren at få det ønskede overblik. Dette skyldes ikke mindst, at hvert lemma er sat med fede typer og rykket ud til venstre, ligesom hver lemma begynder på en ny linie. Eneste ankepunkt er, at når der anvendes trespaltede sider, ja så bliver det ofte nødvendigt at foretage et lineskift med en deraf følgende orddeling, hvilket i særlig grad er tilfældet for EDO. Ved kontrolopslag kan det konstateres, at dette netop gør sig gældende i forbindelse med lange ordbogsartikler, som

strækker sig over flere spalter. Orddelingen foretages dog generelt efter gældende retskrivningsregler, hvorfor dette ankepunkt måske i højere grad er et spørgsmål om smag.

EDO anvender fed skrift til lemma, normal skrift til ækvivalent, kantede parenteser om udtaleangivelser, kursiv til ordklasseangivelse, samt kursiv og runde klammer om de diatekniske markeringer, hvoraf der findes i alt 124, jf. ovenfor. EDO bruger også kursiv i andre dele af ordbogsartiklen nemlig ved angivelse af eksempler/kollokationer, hvilket måske kan synes en smule trættende for øjet. Et forbedringsforslag kunne være en større anvendelse af f.eks. symboler, som i Bergenholtz/Kaufmann (1992) eller specielt Nielsen (1993). Endelig skal det nævnes, at der ved kontrolopslag forskellige steder i EDO synes at være en vis vaklen i brugen af markering ml. ækvivalenter, idet der visse steder anvendes kommaer og andre steder semikolon – principperne for denne brug af kommaer og semikolon nævnes heller ikke i forteksten. Brugen af disse tegn er derfor ikke på nogen måde klar for brugeren.

3.2. Makrostruktur

EDOs lemmaliste har en glatalfabetisk makrostruktur med initialalfabetisk præsentationsform Bergenholtz/Tarp (1994:205). Lemmalisten er ordnet strengt alfabetisk efter bogstav-for-bogstav metoden Bergenholtz/Tarp (1994:208), f.eks. *bank¹*, *bank²*, *bankable* og *bank account* på side 47. Sammen med den overskuelige typografi og kolumnetitlen virker den valgte alfabetiseringsmetode overskuelig og let at bruge.

3.3. Mikrostruktur

EDOs mikrostruktur indeholder følgende elementer: lemma, udtaleangivelse, ordklasseangivelse, evt. sproglig og/eller diateknisk markering Hausmann (1989:651), ækvivalent(er) samt eksempler/kollokationer.

3.3.1. Lemmata

EDO lemmatiserer uregelmæssigt bøjede engelske verber inklusive modalverberne, hvilket må siges at være en stor hjælp for en dansk bruger af EDO – specielt i indlæringsøjemed. EDO lemmatiserer også uregelmæssigt dannede substantiver som f.eks. *corpora*, *indeces* og *genera* – en fremgangsmåde, som synes at være fornuftig set i forhold til især danske brugere, som skal bruge EDO til L2-produktion. EDO lemmatiserer desuden hele komparationsrækken for adjektiver/adverbier med uregelmæssig komparation, f.eks. *bad*, *good*, *far*, hvilket jf. ovenstående også må ses som en fordel for den urutinerede danske bruger, hvorimod kun 1. grad for de regelmæssigt komparable adjektiver, f.eks. *rich* og *poor* er lemmatiseret. EDO angiver dog ikke oplysninger om ændring af -y, til -ier, i forbindelse med komparation af adjektiver, f.eks.

happy eller i forbindelse med konsonantfordobling, f.eks. *hot, hotter, hottest*, hvor 2. grad og 3. grad slet ikke lemmatiseres.

Der er foretaget adskillige kontrolopslag for at finde ud af, om, og i givet fald hvordan, EDO lemmatiserer præfikser, som specielt ved tekstproduktion er en stor hjælp. Det kan konstateres, at EDO udover f.eks. præfikser som *anti-*, og *arch-*, ikke lemmatiserer ret mange affikser. Hvis affikser endelig lemmatiseres synes EDO at anvende en noget uklar fremgangsmåde til markering af disse affikser. Visse steder findes en ny markering i forhold til Tegn og forkortelser, nemlig (*forstavelse*) (eller skal dette måske forstås som en forklaring?), mens der andre steder intet angives. Vigtige præfikser som f.eks. *bi-*, *contra-*, *counter-*, *de-*, *demi-*, *dis-*, *ex-*, *extra-*, og *post-*, lemmatiseres således ikke, hvilket må siges at være uheldigt specielt i forbindelse med L2-produktion.

Kontrolopslag for alle lemmata i intervallet *gallant-glacier* viser, at EDO behandler homografer ved at anvende løftede arabertal efter lemmaet til dannelse af de såkaldte homonymiindeks. Denne metode fremstår som en vellykket løsning på problemet med homonymi. Et enkelt eksempel fra ovenstående interval er f.eks. *game*¹, *game*² og *game*³ på side 242, hvor der for øvrigt er indsneget sig en lille layoutfejl, idet *play* i kollokationen *play the game* er rykket ud til venstre og skrevet med fed skrift. En anden uheldig stavefejl er *font loader* på side 237.

3.3.2. Udtaleangivelser, ordklasseangivelser, markering og grammatik

Udtaleangivelsen anføres i kantede parenteser lige efter lemmaet, dog ikke for flerordsforbindelser. EDO anvender øjensynlig IPA, som er det internationale fonetiske alfabet. Udtaleangivelserne virker konsekvent anført og brugt.

Efter udtaleangivelserne følger ordklasseangivelserne, som også virker konsekvent anført og brugt. Dog kan det undre, at der efter flerordsforbindelser i pluralis anføres *pl*, f.eks. *depressed areas* og *depressed classes* på side 150, mens der efter fleordsforbindelser i singularis intet er anført. For at løse dette problem kunne EDO måske have anvendt en helt anden markering for flerordsforbindelser nemlig *ordforb*.

Ved gennemgang af intervallet *friendless-furnace* kan det konstateres, at EDO bruger et hav af markeringer, specielt sproglige markeringer som f.eks. *adj*, *sb*, *vb*, *pl*, *adv* samt diatopiske markeringer, f.eks. *am* og sammensætningen (*am S*) og endelig (diatekniske, f.eks. (*bot*). Ud over at der synes at være mange markeringer, er brugen af disse heller ikke særlig konsekvent anført. For det første anvender EDO markeringer, som ikke optræder i Tegn og forkortelser. og for det andet synes EDO at anvende markeringer, som enten

ikke er blevet medtaget i Tegn og forkortelser eller måske er nogle af disse ”markeringer” snarere ment som en kort forklaring.

Uanset hvad, ville det have været ønskeligt, hvis principperne for brugen af markeringer og forklaringer havde været angivet i forteksten. For at underbygge denne observation kan der henvises til markeringen (*omtr* =), som øjensynlig anvendes ved angivelse af delvis ækvivalens, dog jf. mere herom senere. Denne markering er i hvert fald ikke angivet i Tegn og forkortelser, hvilket må siges at være uheldigt.

Ud over ovenstående oplysninger (f.eks. ordklasseangivelser) angiver EDO ikke andre grammatiske angivelser, hverken for lemmaet eller ækvivalenten. Selvfølgelig kan brugeren finde indirekte hjælp fra eksemplerne, men specielt i visse tilfælde ville grammatiske oplysninger endog være meget ønskelige for den rutinerede danske ordbogsbruger, men til dels også for den engelsktalende ordbogsbruger. Den rutinerede danske ordbogsbruger savner specielt oplysninger om tællelighed og utællelighed, f.eks. i forbindelse med lemmata som *money*, *information*, *knowledge*, *advice*, *news*. Det fremgår dog fra eksemplerne for *advice* og *news*, at disse lemmata kan konstrueres med *a piece of*, men dette er næppe nok for den rutinerede danske bruger af EDO. Det skal dog medgives, at tællelighed/utællelighed opbyder et specielt leksikografisk problem, idet de utællelige substantiver på engelsk jo som bekendt også kan optræde som tællelige og omvendt. En metode til løsning af dette problem er at ”advare” brugeren om dette fænomen efter lemmaet ved at bruge de velkendte symboler [U] og [C] og så anføre substantivets ”dualitet” i eksemplerne, se f.eks. Pedersen (1995:131) eller en mindre radikal fremgangsmåde i LDELAC, LDOCE og COBUILD.

3.3.3. Ækvivalent(er) og eksempler

Efter udtaleangivelsen og ordklasseangivelsen følger ækvivalenten/-erne. Og her kommer vi så til den anden alvorlige mangel i EDO: Den totale mangel på oplysninger om den valgte fremgangsmåde i forbindelse med angivelse af, og rækkefølge for, ækvivalenter. EDO har ikke gjort sig den ulejlighed at angive principperne for, hvordan for det første ækvivalenter anføres, og for det andet, hvordan deres indbyrdes rækkefølge er. Ved gennemgang af lemmata i intervallet *grin* – *gyve* kan det konstateres, at der ikke synes at være nogen overordnet plan for angivelsen af ækvivalenterne. Som allerede nævnt anvendes der ganske vist både kommaer og semikolon, men principperne for brugen af disse er ikke anført nogen steder, ligesom brugen og betydningen af komma og semikolon heller ikke er anført i Tegn og forkortelser. Et enkelt eksempel på en sådan opremsning af ækvivalenter uden at angive nogen betydningsforskelle, er lemmaet *gun* på side 268:

gun [gʌn] *sb* kanon, gevær, bøsse;
pistol, revolver; skydevåben; in-
sektsprøjte; skud (*fx a salute of 21*
-s) [.....]

Betydningsadskillere i en liste af ækvivalenter er efter min mening af afgørende betydning for brugeren. Ikke kun for den danske bruger, men især for den engelsktalende bruger. Det formodes nemlig, at den engelske bruger langt fra altid kan foretage det korrekte valg ud fra en ukommenteret liste af ækvivalenter, og denne vurdering kan vel med rette også anføres at være gældende for en urutineret dansk bruger?

Det er tilsvarende interessant at se, hvordan EDO tackler problemet i forbindelse med delvis ækvivalens eller nulækvivalens. Problemet opstår, når der er manglende eller ingen ækvivalens mellem udgangssproget og målsproget og især i forbindelse med polyseme lemmata. En angivelse af i hvor høj grad ækvivalenten er – ja ækvivalent – må være væsentlig, især for engelsktalende brugere af EDO, jf. ovenfor.

Som sædvanligt – må man fristes til at sige – angiver EDO heller ikke her noget om de principper, der må have været styrende for behandlingen af dette problem. Ved kontrolopslag i intervallet af ca. 50 ordbogsartikler fordelt over hele lemmalisten kan det konstateres, at der ikke synes at have været noget konsekvent gennemført princip. For delvis ækvivalens synes markeringen (*omtr*) og den for Tegn og forkortelser ukendte markering (*omtr=*) at være anvendt. Dette er f.eks. tilfældet i følgende ordbogsartikler, side 236:

fringe theatre (*omtr=*) avantgarde teater
fromage frais (*omtr*) ymer

Men kontrolopslagene viser også, at EDO andre steder behandler delvis ækvivalens på en helt tredje måde. Dette er tilfældet i følgende ordbogsartikler, side 432:

old-age pension (svarer til) folkepension
old-age pensioner (svarer til) folkepensionist

Ikke nok med at brugeren nu må være meget i tvivl om, hvordan delvis eller nulækvivalens håndteres i EDO, er det endog meget uheldigt, at der på den samme side i EDO anvendes forskellige markeringer eller principper. Det bliver specielt uheldigt, når disse heller ikke står opført i Tegn og forkortelser, som allerede nævnt flere gange.

Det kan som bekendt diskuteres, hvad der opfattes som delvis ækvivalens og nulækvivalens, men det er specielt uheldigt, at EDO intet angiver om, hvordan dette problem håndteres i ordbogen – noget en hvilken som helst bruger ville have været interesseret i.

Efter ækvivalenterne følger visse steder i EDO en kort definition/forklaring i parentes efterfulgt af et kolon. Denne fremgangsmåde kan vel næppe karakteriseres som en leksikografisk definition, men vel nærmere som en art markering. Heller ikke her er denne fremgangsmåde angivet i forteksten, og det kan visse steder være uklart, om denne definition/forklaring også skal fungere som markering, jf. følgende ordbogsartikel på side 336:

jumping jack (fyrværkeri:) skrubtudse; (gymnastik:); sprællemænd.

Selvom der kan være tvivl om, hvorvidt der er tale om en markering eller en kort definition/forklaring, må det dog siges, at brugeren får nogen hjælp i forbindelse med valg af ækvivalent på denne måde.

EDO angiver mange sætningseksempler, som viser lemmaet i gode og relevante sproglige kontekster, for hvilket EDO fortjener ros. Udover at angive mange eksempler og kollokationer på udgangssproget engelsk, angiver EDO også ofte den danske oversættelse/pendant. Dette må siges at være en stor fordel for især L2-L1-oversættelse, men også i forbindelse med L2-reception, som formodes at være nogle af EDOs primære funktioner. Ud af mange eksempler, skal der her kun anføres nogle få lemmata, hvor denne fremgangsmåde synes at være konsekvent gennemført og vellykket, f.eks. *die, justice, shoot, check, action*.

4. Afprøvning på tekst

I det følgende skal EDO afprøves for at konstatere, hvorvidt, og i hvor høj grad EDOs lemmaliste har en tilfredsstillende dækning i forbindelse med L2-L1 oversættelse af en let almensproglig tekst. I en 4-siders lang artikel fra Newsweek, May 17, 1999 har jeg understreget følgende vilkårligt udvalgte ord og flerordsforbindelser for at se, hvorledes EDO behandler disse:

<u>Understreget ord</u>	<u>Status*</u>	<u>Vurdering/kommentar**</u>
<i>inadvertent</i>	+	EDO opgiver en ukommenteret liste med ækvivalenter – sidste ækvivalent er den bedste i denne sammenhæng.
<i>Belgrade</i>	-	Uheldigt, at proprietær Beograd <u>ikke</u> findes i EDO.
<i>campaign</i>	+	EDO opgiver 2 ækvivalenter – begge brugbare.
<i>war criminal</i>	+	EDO opgiver 1 brugbar ækvivalent.
<i>bounded</i>	+	EDO opgiver 3 ukommenterede ækvivalenter.

<i>henchmen</i>	+	EDO opgiver 6 ækvivalenter, hvor den tredje ækvivalent er egnet. Listen indeholder desuden nogle besynderlige ækvivalenter – nemlig <i>håndgangen mand</i> og <i>kreatur</i> .
<i>direct hit</i>	+	EDO opgiver en egnet ækvivalent.
<i>military-industrial complex</i>	-	EDO angiver <u>ikke</u> flerordsforbindelsen, hverken under <i>military</i> , <i>industrial</i> eller <i>complex</i> , selvom den formodes at være relativt etableret i det engelske sprog.
<i>reminder</i>	+	EDO angiver 3 ækvivalenter – den første er egnet.
<i>wage a war</i>	+	Under <i>wage</i> ² angiver EDO en kollokation, nemlig ”føre krig”, som er egnet her.
<i>raids</i>	+	EDO anfører her en hel del ækvivalenter, hvor nummer seks i rækken er den rigtige. Brugeren får her den nødvendige hjælp pga. en kort forklaring i parentes.
<i>envoy</i>	+	EDO angiver her under <i>envoy</i> ² ækvivalenterne <i>gesandt</i> og det rigtige <i>udsending</i> . <i>Gesandt</i> er efter min mening meget gammeldags og burde i hvert fald have været forsynet med markeringen (glds).
<i>tatters</i>	+	EDO angiver først 4 verbale ækvivalenter, hvorefter der angives 4 nominale ækvivalenter. Ingen af disse synes dog at kunne anvendes i den aktuelle situation.
<i>accords</i>	+	EDO angiver under <i>accord</i> ² en lang række ukommenterede ækvivalenter, hvor den femte kan bruges. I de følgende sætningseksempler optræder brugen af <i>accords</i> ikke.
<i>advocate</i>	+	Under <i>advocate</i> ² findes 3 udmærkede ækvivalenter, som alle kan bruges i denne forbindelse.
<i>eventual</i>	+	EDO angiver en brugbar ækvivalent.
<i>fiat</i>	+	EDO angiver tre ukommenterede ækvivalenter, som alle kan anvendes her.

drive a tough bargain + Under *drive*^l angiver EDO *drive a hard bargain*, hvilket ordbogsbrugeren må formodes at kunne bruge i stedet for.

*+ angiver, om ordet kan slås op i EDO, - angiver, at ordet ikke findes i EDO
 ** angiver en vurdering af ækvivalentens (-erne) egnethed i den specifikke kontekst samt af EDOs leksikografiske behandling af elementerne i den pågældende ordbogsartikel.

Sammenfattende kan det siges, at EDOs dækning synes at være tilfredsstillende på basis af den foreliggende tekst. Der synes dog at være en tendens til, at brugeren skal have endog stor indsigt i både udgangssproget og målsproget for at kunne træffe det rigtige valg, idet der ofte er angivet en lang række ukommenterede ækvivalenter.

5. Sammenfatning

Denne anmeldelse tog udgangspunkt i et citat om Gyldendals røde ordbøger, og jeg satte mig for at finde ud af, om Gyldendals Engelsk-Dansk Ordbog ud fra en leksikografisk synsvinkel har fortjent at ”følge os igennem livet...”.

Som det løbende er fremgået har Gyldendal endnu engang sendt en ordbog på markedet, som især leksikografisk set kan tåle en omfattende gennemarbejdning og opdatering. Kvantitativt er EDO et godt bud for førstegangskøberen, idet køberen synes at få meget for pengene set i forhold til en pris på kun DKK 190. Kvalitativt vurderes EDO dog kun at ville kunne stå distancen i en kort periode, idet især de manglende leksikografiske oplysninger i forteksten og manglende oplysninger i forbindelse med angivelse af ækvivalenter, jf. ovenfor, trækker ned i bedømmelsen af EDO.

Det må derfor sammenfattende konkluderes, at Gyldendals Engelsk-Dansk Ordbog nok ikke har fortjent at ”følge os igennem livet.....”.

Bibliografi

- Axelsen, Jens/Chr. Broen-Christensen (1995). [Anmeldelse af] Morten Pilegaard & Helge Baden: *Medicinsk ordbog, dansk engelsk, engelsk dansk*. København: C.E.G. Gads Forlag 1994, Dkr. 595. In *LexicoNordica* 2. 143-146.
- Bergenholtz, Henning (1995). [Anmeldelse af] Cay Dollerup/Inge Padkær Nielsen: *Dansk Grundordbog. Basic Dictionary of Danish. Shortcut to the Danish language. Genvej til det danske sprog*. København: Høst & Søn 1994, DKK 125. In *LexicoNordica* 2. 147-156.
- Bergenholtz, Henning (1995). Grammatik i bilingvale ordbøger. In *LexicoNordica* 2. 5-18.
- Henning Bergenholtz/Uwe Kaufmann (1992). *Genteknologisk Ordbog. Dansk-engelsk/engelsk-dansk molekylærbiologi og DNA-teknologi*. København: Gad.

- Bergenholtz, Henning/Sandro Nielsen. [Anmeldelse af] "Den hidtil største dansk-engelske/engelsk-danske fagordbog". In *Hermes, Journal of Linguistics* 1. 251-255.
- Bergenholtz, Henning/Jette Pedersen (1992). [Anmeldelse af] Charlotte Langkilde et al.: L&H Teknisk Ordbog. Dansk-engelsk/engelsk-dansk. L&H ordbøger 1990. In *Hermes, Journal of Linguistics* 9. 197-205.
- Bergenholtz, Henning/Sven Tarp (1994). *Manual i fagleksikografi. Udarbejdelse af fagordbøger - problemer og løsningsforslag*. Med bidrag af: Grete Duvå, Anna-Lise Laursen, Hans Kristian Mikkelsen, Sandro Nielsen, Ole Norling-Chistensen og Jette Pedersen. Herning: Systime.
- COBUILD = *Collins Cobuild English Language Dictionary*. London: Harper Collins Publishers 1995.
- HANDELSKOLEN 1996 = Handlsskolen - nr. 7-8 - 1996
- Hausmann, Franz Josef. Die Markierung im allgemeinen einsprachigen Wörterbuch: eine Übersicht. In *HSK* 5.1. 1989:649-657.
- Laursen, Anna-Lise/Sven Tarp (1991). [Anmeldelse af] Orlando Galindo: Dansk-spansk fagordbog (teknisk forlag a-s, 1979) og Dansk-spansk erhvervs- og økonomiordbog (GTO Forlag, 1989). In *Hermes, Journal of Linguistics* 7. 153-163
- LDELAC = *Longman Dictionary of English Language and Culture*. Longman Group UK Limited 1992.
- LDOCE = *Longman Dictionary of Contemporary English*. Essex, Third Edition: Longman Group UK Limited 1995.
- Møller, Bernt (1990). [Anmeldelse af] Dansk-fransk teknisk ordbog, Fonden for Fagsproglig Leksikografi, Handelshøjskolen i København, og Aschehoug Dansk Forlag A/S 1989. In *Hermes, Journal of Linguistics* 5. 143-152.
- Nielsen, Sandro (1993). *Engelsk-dansk juridisk basisordbog*. København: Munksgaard 1993.
- Nielsen, Sandro (1994). Anmeldelse af Helle Pals Frandsen, Juridisk Ordbog engelsk-dansk. In *LexicoNordica* 1. 324-325.
- Pedersen, Jette (1995). Grammatiske oplysninger i tekniske fagordbøger. In *LexicoNordica* 2. 121-142.
- Pedersen, Jette/Tine Pedersen (1996). [Anmeldelse af] Jens Axelsen: *Dansk-Engelsk Ordbog*. København: Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag A/S 1995, DKK 220. Jens Axelsen: *EN RØD KLASSIKER. Dansk-Engelsk Ordbog 1845-1995*. København: Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag A/S 1995. In *LexicoNordica* 3. 287-294.
- Pedersen, Jette (1997). [Anmeldelse af] B. Kjærulff Nielsen: *Engelsk-Dansk Ordbog*. Gyldendals store røde ordbøger. København: Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag A/S 1995, DKK 1.200. *Engelsk-dansk ordbog*. Munksgaards store ordbøger. København: Munksgaard 1996, DKK 695. In *LexicoNordica* 4. 223-239.
- Poulsen, Sonja (1991). [Anmeldelse af] The BBI Combinatory Dictionary of English: A Guide to Word Combinations. In *Hermes, Journal of Linguistics* 7. 129-137.
- Puuronen, Nina (1995). [Anmeldelse af] Henning Bergenholtz & Sven Tarp. *Manual i fagleksikografi. Udarbejdelse af fagordbøger - problemer og løsningsforslag*. Med bidrag af: Grete Duvå, Anna-Lise Laursen, Hans Kristian Mikkelsen, Sandro Nielsen, Ole Norling-Chistensen og Jette Pedersen. Herning: Systime, DKK 240. In *LexicoNordica* 2. 265-270.

Trap-Jensen, Lars (1998). [Anmeldelse af] Karl Hårbøl m.fl.: *Dansk Fremmedordbog*, København: Munksgaards Forlag 1997. In *LexicoNordica* 5. 261-273.

Henrik Køhler Simonsen